

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K. félévre 4 K. negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A termés.

Emlékezzünk vissza a régi jó, vissza térni se látszó, békeidőkre. Március, április havában e jó békeidőben már nagyon néztük az eget és már nagyon vártunk a kormány ajkáról valami büvös kijelentést, hogy milyen termést várhatunk. Ez volt már akkor a legfontosabb tavaszi probléma, mert ettől függött a jövő év képe. Nyomor lesz e vagy jólét, küzdelem lesz-e vagy rendes élet, minden remény és várakozás a terméshez volt kapcsolva.

Mennél inkább így áll ez ma, a háboru második esztendejében. Alig tudjuk elképzelni, de ne is akarjuk elképzelni, hogy mi lenne akkor, ha a háboru második esztendejében hiába néznénk az égre. Már vártuk a hivatalos kijelentéseket a termésre vonatkozólag és a múlt héten meg is kaptuk őket. Gróf Tisza István miniszterelnök egy hírlapi intervjuban nyilatkozott a napi kérdésekről és közben megemlítette, hogy a vetés jelentések nagyon kedvező reményeket nyújtanak, de még jobban kiemelte a termés fontosságát az a tény, hogy Bethmann Holweg birodalmi kancellár nagy beszédében foglalkozott a birodalmi terméssel.

Meglepően örvendetes és biztató, hogy mind a két kormányelnök kijelentése szerint az utolsó esztendőben egyszer sem volt olyan jó a vetés-jelentés, mint az idén. sem Magyarországon sem Németországban és így olyan termésre lehetünk elkészülve, amely a jövő évben ismét biztosítani fog bennünket, a nagy garral még ma is hirdett kiéheztetéséről.

Bármennyire is hatalmas és szép eredmény az, amit lassan, lépésről-lépésre kivinnak a németek Verdun alatt, ez a két jelentés minden harctéri jelentésnél szebben hangzik.

Bethmann Holweg még azt is hoztatta, hogy az 1915 évi német termés nagyon gyenge volt, még is kibírták a németek, mennyivel nyugodtabban, mennyivel több önbizalommal nézhetünk most a jövő év elébe. amikor már megvannak a rendszereink arra, hogy miképp éljünk a lakosságot, de nemcsak a rendszereink vannak meg, hanem az eszközeink is, amivel élelmezési kérdéseinket megoldhatjuk.

Sajnos, a mai idő nem alkalmas arra, hogy reformokat léptessünk életbe mezőgazdaságunk terén, sajnos nincs hozzá elég munkaerő, elég gépanyag, más célokra kellene ma a gépgyárak de bizonyos az, hogy e háborunak

mely annyi mindent reformált és reformál, reformot kell teremnie a mezőgazdaságunk terén is. Mert nem szabad még egyszer elkövetkezni annak a helyzetnek, hogy mi tisztán a jó Istentől, az Egek Urától várjuk a jó termést. Nekünk magunknak kell gondoskodni arról, hogy az időjárás nem is egészen megfelelő, akkor is kikapjuk a televény földből azt a magyar termést, amely kell az ország megélhetéséhez.

Feltétlenül belterjesebb gazdálkodásra van szükség a háboru után. Az állami egyik nagy problémája lesz véleményünk szerint az, hogy a gépgazdálkodást, az öntözést és a belterjes gazdálkodásnak minden fajtáját meghonosítja nálunk a háboru után. Sokat tanulhatunk ebből a háboruból, de mindenesetre tanulhattuk azt, hogy az ország létének fundamentuma, sőt talán egyik legerősebb fegyvere az élelem, amellyel az ellenállást a végletekig lehet fokozni.

Magyarország földje az Anteus földje, amelytől újra és újra erőt kap a hős, aki harcban áll. Ezt a földet nemhogy elhanyagolni nem szabad, de minden erőnk megfeszítésével a legnagyobb produktivitásra kell képessé tennünk. Akkor aztán mindig szembe mehetünk minden veszéllyel.

Mese.

(Polytatás.)

Ment. A fák égneek emelt ágai fáradtan csüggték a földnek, az orgonák dús virágai, mintha szélvihar sepepte volna le őket, aszott bojtokban borították a tisztást, a rigók hallgattak, valahol messze a kuvik sikoltozott háliborzongtatóan. Ment, az erdőőrüjének tartott, arcát, kezét tüske vérezte, észre sem vette, rút varangyok ugrándoztak előtte, a patakhöz sietett, elámult, nem hallotta csobogását: megsiketült? Mőgőtte zúgott az erdő, csak a patak némult el.

Végigörölte homlokát, az ijedséget akarta letörölni, véres verejtéktől nedvesedett tenyere. Letült a partra, a víz fölé hajolt, mérített belőle, de riadtan kapta vissza fejét; a megkövesedett rémület arca tekintett reá annak tükréből.

Túlán lassú csörtetéssel közeledett az őznyáj, fölvidult; legkedvesebb barátai mégis hívek hozzá s ha megútták emberek, elpártolt tőle az erdő, megcsalják a madarak, ellensége lett a patak; ezek eljönnek: nem hagyják el. Pőlkelt, át akart gázolni a patakon, már szinte érezte keze simogatása alatt az engedelmes, hajlékony őznyakakat, már érezte, hogy nyugszik meg vergődő szíve, hogy világosodik szeme előtt, hogy ébred ajkán egy csendes, becézó szó, mely a maga lelkébe is leér.

A nyáj megállott, aztán ijedt rohanással vágatott visszafelé. Utánuk iramodott, —

már nem, tudta mit cselekszik, — dobogások alatt recsegett az erdő, ijedt gyíkok cikázta el előtte, a kuvik csak sikongott. Melle erősen zihált, mohos padra esett.

Langyos eső mosta arcát, az ég jutott eszébe, föltekintett, csendes felhők úsztak fölötté, néhol kikékellett a mennyboltozat. Ledőlt a mohára, lelket olvasztó sírás rázta. Húsz esztendő előtt egyszer már sirt így, akkor megkönnyebbült, akkor elszakadt tőle minden, most is elmállott, amit lelkében húsz éven át épített. Lehet-e új életet kezdeni, mint akkor?

Előtte, a frissen tört csapáson vérnyomokat látott. A vér mindig riasztotta, ha vérző sebet kötött be, érezte, hogy maradoz el tüdején a lélekzet, most áhitattal nézte, mint aki életét alátáta meg Elindult a vérnyomon, az sűrű bokrosba vezetett. Hamvas szemű őzike feküdt ott, vérző lábát nyalogatta, csülke alatt érte az éles tövis. Ez az új élet! Ez menti meg, ez adja vissza önmagának. Feléje közeledett s ahogy az bágyadt, vérő szemeit rávetette, érezte, mint ébred világosság szeme előtt s szavak születtek valahol mélyen. Eszébe jutott egyik régi írása; Bibliául szánta magának, annak is első szavai: »Kezdetben volt a szeretet és látván az Úr a szeretetet fundamentummá tette s építette fölébe a világot.«

Az őzike fájdalmasan nyöszörgött, odament, kihúzta a töviset, vizet hozott a patakból — nem ért rá észrevenni, milyen arcot tükröz neki — kimosta a sebet, szagos fodormenta bársony levelét tette rá, lehántotta egy vé-

kony fűzág gyenge hóját, azzal körülkötötte. Az őzike feltápáskodott, aztán visszafeküdt a lábához, nyakát ölébe hajtotta s mint enyelgő eb, megnyalta a keze fejét.

Egyideig nézték egymást: két idegen világ, melyek valahol egy ősgyökérben összeérnek, valami egy, teremtő Apában testvérek. A két szempár szembe fordult; egymásnak vak lelkek egymásba merültek, látni próbáltak. Mi lehet az őzike szeme mögött? előbb azt látta: csak hála, de hátba valami több, amire emberi nyelven sincs szó. A maga leglelkére gondolt, amely még sajtolt, — nehezen hagyja ilyen gyenge hír a rezgést — egy felhő borongott el szeme előtt.

Az őzike megrepeggett, szólt, szemén át sugárzott beszéde: ember, micsoda felhők árnyékolják szemed tavát, nézd, csendes az ég, ködögöttegek nem borzolják kékjét, mitől sötétedik hát lelked két ablaka? Az előbb is, hogy jöttél felénk túlnan a patakról, mért riasztott rettentő sötétség szemeid fölött? Kezéd könnyű, mint a májusi harmat, simogatásod meleg, mint patak parti homok nyáron, szemed most mosolyog, mint a hajnali égbolt; az előbb mi bántott?

S szólt a remete: őzike, meg ne rémítsen, ha szavak esnek, mint nehéz hógöregtegek, melyek szálas fákat tördelnek a hegyoldalon; meg ne rémítsen, ha keserű felhők feketítik arcom világosságát, amíg szólok. Egyszerű, szomorú történetet beszélnek neked, amilyen sok megesik abban a világban, honnan én jövök, bár neked csodákat rejt minden szavam.

Én is jártam arra.

(Folytatás.)

„Élénkebben haladni!« jött balról. Majd nem futólépést mentünk tovább. A köd veszedelmesen oszlott s mind fényesebb világozottság lett. Egyszer csak elpattant balról valahol az első puskalövés — ránk. Utána több idegen lövés, majd egész zápor. A levegő tele füttyölő zizegessel, a bakák behúzták fejüket s megálltak, mintegy kérdezve, hogy lefekhetnek-e, vagy mi lesz? „Csak tovább!« — parancsoltam s éreztem, előnti a pir arcomat. Szívem szinte hallhatóan dobogott. A tőlem harmadik honvéd félhalk jajjal a vállához kapott s elvágta magát. — Mi bajod? — kérdeztem. — „Meglőttek!«... Balról egy kiáltás: „Jaj, a lábam!«... Erre már lefeküdtek ám a honvédek, hiába kiabáltam, hogy fell! kiengedte meg, hogy lefeküdjtek?... Meg se mozdultak. Jobbról balról mindenki fekiált. Előrántottam revolveremet: „Föl vagy lövök!« Senki sem mozdult, csak a fejét nyomta be a fübe mindenki. A dugók pedig órfilt tömegben jöttek, mind közelebb és közelebb füttyöltek, úgy, hogy én sem tudtam állva maradni tovább, letérdeltem... Kétségbe esve gondolkodtam, mit csináljak.

Jött végre balról a mentő parancs: „Még husz lépést előre a töltésig, ott élénken tüzeznél!«... Tényleg egy töltés volt előttem! „Előre!« kiáltottam s eléjük ugrottam. És jöttek is a töltésig. Lefeküdünk „Tüzeznél!« a lövések irányába! — vezényeltem. Balról már ropogtak is a mi puskáink, pár pillanat s az egész rajvonulunk csupa ropogás lett. A levegőben puskaporszag, egy-egy keserves ordítás, jajgatás, káromkodás, a hazai föld porzott-spiccelt a becsapódó lövedékektől... Már csak a köd védett bennünket, mindössze pár percig. Amint felemelkedett, kezdődött az igazi haláltánc. Megszóltak az orosz tüzekek és förtelmes srápnel-esővel árasztottak el bennünket. A gránátok is mind süröbben szaggatták körülöttünk föl a földet, mintha a pokol tüze gyulladt volna meg alattunk.

— Ez már aztán az igazi! — gondoltam. — De mért is nem szól a mi tüzezségünk?!

Mintha kérdésekre feleltek volna, irtózatossá dühöngéssel rendült szinte meg mögöttünk a föld, akcióba lépett tüzezségünk, de olyan hatalmasan, hogy szinte mi remegünk tőle. De azért olyan jól esett ezt hallani!

Negyedóra mulva már éreztük hatását, a gyalogsági tűz velünk szemben egyre lanyhult, a tüzezség azonban erősödött. A hangkoncert már tetőpontját érte el, keserves izzadsággal s bámulatos erővel ástuk be magunkat. Minél mélyebben jutottam a földbe, annál biztosabban éreztem magamat. Jobbról-balról egyre többen ugrottak fel s futottak vagy vándoroltak jajgatva visszafelé... elszorult a szívem s felsóhajtottam: „Jó Istenem most segíts meg!«

És már úgy látszott, tul vagyok a veszélyen, mikor hatalmas dühöngéssel berobogott féljobbra mögém egy páncélvonat. A rengeteg lövésből olyan géppuska és srappnell tűzzel árasztott hátba bennünket, hogy erre már aztán bucsut vettem az élettől s csak vártam a pillanatot, mikor jő az, aminek gondolatától is kiver a hideg izzadság.

A többi szinte képtelenség leírni. Gondolkodás nélkül fekiáltam kicsi vackómban, teleszórvva földet, szemem is lehuytam, hogy ne lássam meg véletlenül sem a reitentió képét, mely körültem rajzolódot.

A páncélvonat körül mind nagyobb csattogás, dörgés, robbanás nem mertem odanézni, csak éreztem, nemsokára abba fogja hagyni a tüzelest, de mire elhallgatott, ned es volt ruhám az izzadságtól... Tüzezségünk hallgattatta el... Tehát mégiscsak vége lesz a pokolnak!?

Szemben is lanyhult a tűz, csak a mi ágyunk dörögtek még rendületlenül!

Megnéztem órát, délelőtt tizenegy volt, halatelt fohászt küldtem az Úrhoz és megfogadtam, hogy sohasem fogok vágyódni többé ilyen igazi tüze!... Halálosan fáradt voltam és kimerült, pedig mint később megtudtam, az egész csak egy „erőszakos felderítés" volt.

Másnap, mikor a többiek azt mondják, „ilyenben" még nekik sem volt részük, ki húztam magamat s csendesen mondtam csak oda:

— Én is jártam arra!...

Zób Mihály.

Jegyezzük hadikölcsönt!

ígérte magát mindenkinek: nem kellett. Mikor férfi lettem és lelkem látta az arany rontását, belevájtam keblembé, véresen, izzón két tenyeremre vettem szívemet, vittem, kínáltam, adtam. Vakok, bénák, síketek, sebesekek, poklosok meggyógyultak; fájók, sirók, sorsvertek, halódók megépültek tőle. Hiába: a ki nek ma meghoztam lelkét, holnap megint elvesztette futtában az arany után. S holnap én voltam az eszelős, az ámitó, megkövezni-való.

Láttam kerülnek, éreztem, hidegül, fagy szívem, már kezemet döröglette, lelkem elbujdosott szemem hájáról, el nem érhető mélységbe riadt, helyette sötét árnyékok felhőzték tekintetem. Most is látod őket, ne ijesszenek.

Még hittem; kimentem a piacra, hol árulják az aranyat és cserélnék rajta mindent. Szótam az emberekhez: testvérek, — mondtam — ne csaljátok egymást, a sápadt aranyban a halálfejtű ördög vigyorog rátok, gúnyol, hogy elveszi feleségeiteket, fiaitokat, leányaitokat, megöli lelketekeket, hurkot vet becsületeknek, elveszi. Nézzétek itt a szívem, vegyétek ti is tenyereitek, adjátok egymásnak: meglátjátok, boldogabb nap ragyog rátok, megenyhül arcotok keménye, ki-simulnak homlokotok barázdái, kiegyenesedik hátatok görnyedése, igazabb lesz ajkatok mozdulása, fénylőbb szemetek sugara, melegebb egymáshoz-tartozástok, szentebb életek. Úgy néztek rám, mint eszelőre. Egy kalmár mérleget tartott elém; hadd lássuk, monda, tedd a serpenyőbe. Beletettem, fénylő

ROVÁS.

Áldás a gyermek.

Ha soha, de most tényleg alkalmunk van beismerni a fentebb, című írott mondás igazát.

Látjuk ezt különösen a munkás népeknél, ahol a mostani háborús világban elküldik dolgozni a felnőttek helyett a gyerekeket.

Nézzük pl. a mai 3—4 koronás napszám mellett, egy-egy 14—15 éves gyerek hazavisz hetenkint: 18—24 koronát. Már most egy olyan munkáscsalád, ahol 3—4 gyerek jár dolgozni; hetenkint hazavisznek: 54, 72, 96 koronát. Így egész csinos jövedelemhez jutnak, ami az ő igényeikhez számítva busás is. S ha a felnőttek el is mentek a háborúba, a gyermekek is képesek betemeteni az ő szükségleteiknek megszerzésére való összegeket.

Most látni meg mennyivel szerencsésebbek azok a családok, ahol nem dívik az egyke rendszer, melynek káros volta régebben is bebizonyult. De ez a mostani háború meg mintha egy irtózatossá intés volna ennek bizonyítására.

Hiszen hány meg hány szülő vesztette el egyetlen gyermekét a harcok tartama alatt! Hány meg hány vagyonos vagy gazdag ház maradt örökös nélkül, mikor az egyetlen fiú elesett... Hiába minden könnyhuladás, keserű átkozódás, kifejezés: „Kinek dolgoztunk? kinek fáradtunk? Miért spóroltunk, szenvedtünk?"

Hiába minden... az elesett fiut feltámasztani nem lehet többé... Mig ahol több van, ott a sajtó bánat, még féltőbb gonddal, szeretettel veszi körül a megmaradtakat, — hiszen Istenem! — már kevesebben maradtak... hiányzik közülük... most ezeket még jobban szeretik... aggódva remegnek értük — hiszen megfogyatkozott már a számuk... hiszen — kitudia? — nem vesznek-e el még egyet, vagy kettőt... kitudja?...

A gyermekeket félteni, ápolni, gondozni kell, mert áldása ő a szülői háznak, mert övék: a jövő, a remény, a szülők szorgalmának gyümölcse, a vagyon; meg övék lesz a fényes, nagyszerű újjászületett Magyarország, melynek dicsőségét most vivják ki északon és délen, mindenütt, a mi kifogyhatatlan hálával szerzett, hős katonáink.

Én.

aranyat dobott a másikba, az nagyot csörrent és mélyen leszaladt vele a méréleg. A kalmár kacagott: ládd, ennyit ér, kifordította a serpenyőt s szívem a porba esett. A löveg vele kacagott, én sietve kaptam föl, egy otromba láb már feléje közeledett, hogy rá-taposszon. Torkomból éles sikoltás szakadt fel. Hallod, most is kilobbant, meg ne ijesszen.

Elfutottam, meg nem álltam az erdőtisztásig. Elbujdosom az emberek elől, de a fájók, sebhedek eljöttek utánam. én szívemet adtam nekik, tőle meggyógyultak, csak szemem nem feledheti feihől, lelkem sikoltását. Ezek miatt lettem ördöngős, itt is megvetett, emberek csúfja, erdő rémfülete, patak félelme, özek riasztója. — A remete elhallgatott. Az özike szólt: nem értelek egészen, de add nekem szivedet; a remete oda-adta. Aztán szólt az őz: ha nincsen senkid, hadd maradjak nálad; a remete nem válaszolt, csak remegő ujjai siklottak végig az özike karcsu nyakán és annak szeméi könnyes fényben ragyogtak.

Aztán útnak eredtek a tisztás felé. A patak lágy énekkel karolta lábaikat, mikor ágazoltak rajta, előtűnik száz rigó dalával zengett az erdő, a fűvek és lapuk meleg illatot párázó szőnyegre tergették eléjük, az orgonákon millió virágcsengő csilingelt és égnek emelt kezekkel imádkoztak a bükkfák.

Por Tamás.

Lásd, túl patakon, erdőn élnek a hozzám hasonló istenteremtések: az emberek s kövekből rótt hajlékokban laknak. Valami istenverése, vagy ördög-kajánsága elátkozta, megrontotta őket egy ajándékkal, amit aranynak neveznek. Ettől vannak ördömeik: sápadt, halálkóros ördömeik, ezért cserélik, evvel veszik a szeretetet, jódságot, igazságot, becsületet s ez szerzője a nyomorúságnak, betegségnek, éhínségnek, halálnak, háborúnak, amiben farkasoknál inkább tépik, ölik egymást.

Azt kérde, mi az arany; gondold, egy napon néhány vén, ravasz őz összeszedné mind a simára mosott szines köveket a patak medréből és mondanák: ezek az élet ördöme, üdvössége és valahány őz, mind hinné és nekik hajtana fejet, előttük udvarolna egy-egy köért, s adná érte szemek fényét, lábak gyorsaságát, agancsok ékességét, fészkek melegét, párok hűségét, mindent. Nem hiheted? — így van!

Néha, néha, száz, vagy ötven esztendőként támad egy ember, aki, — akár te — nem hiheti. Ezeket eszelősöknek hívják, sok száz év múltán — ha hírik fennmarad — ezek lesznek a megváltók. Egy szó, melyhez nem gondolnak semmit; valamit hozzágondolni csak az aranyhoz lehet. Régeate az ilyeneket megkövezték, felnégyelték; a régi és új törvények ezek számára találtak ki vagy százféle halál-nemet. Ma — ebben is halad a világ — kinevetik őket.

Valami balvégzet ilyen eszelős lelket dobott belém. Még gyerek voltam, lelkem a két szemem háján lakott, ajkamon ült, onnan

H I R E K.

— **Szerkesztőnk kitüntetés.** Dr. Gellért Samut, lapunk szerkesztőjét, ki mint egyévi önkéntes őrmester az olasz fronton teljesít katonai szolgálatot, kiváló szolgálataiért a bronz vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Kitüntetés.** A király *Wilczek Gyula* főhadnagyot a perlaki tükpénzlár ügyvezető-könyvelőjét az orosz majd az olasz harc-
terén teljesített hősi magatartása ita „Signum laudissal” tüntette ki.

— **Főmérnöki kinevezés.** A kereskedelmi miniszter *Sándor Zsigmondot*, a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal mérnökét kir. főmérnökévé nevezte ki. Sándor Zsigmond előléptetése nemcsak Zalaegerszegen, hanem Sümegben és az egész vármegyében is általános ószinte örömet keltett, mert nemcsak hivatalos működése révén, ahol mindenkivel szemben a legnagyobb előzékenységet gyakorolta, hanem társadalmi szereplése révén is megismerte a legnagyobb, igazán megérdemelt népszerűsége telt szert.

— **Községi gyűlés.** Az április 30-án megtartott községi gyűlés elé terjesztett tárgyakban az alábbi határozatot hozta: Tavasz Vnicéné illetőségi ügyét a képviselő testület elutasította. A IV. hadikölcsondból a város 93.150 K-át jegyezt. Az összes jegyzés a négy hadikölcsontra összesen 175.550 K, mely összeget részint a Takarékpénztárnál, részint a Népbanknál levő alapokból jegyezte. A járásbíróóság épületét a város 3 évre újra bérbeadta. Közegészségügyi bizottság tagjai lettek: Dr. Lukonich Gábor, Dr. Biró József, Kázár Manó, Kossa Gusztáv, Kiss Pius, Dr. Pfeiffer Izák, Dr. Kellemen Károly, Bánfi Alajos, Cserny Mariska, Malomsoky János, Geiger János, Adorján Sándor, Pentz Mihály. Dr. Biró József községi orvos felmentését javasolta a gyűlés és felmentése iránt az előjáróságot utasította. Cserny Mariska polg. leányiskolai igazgató kérését, hogy a falkolát intézet céljaira engedjék át, a gyűlés teljesítette. Más tárgy nem lévén, Kiss Antal bíró a gyűlést bezárta.

— **Köszönet a vörös kereszt elnökségéhez.** A magyar vöröskereszt egyesület elnökségének Sümeg. Vonatkozással arra, hogy a sümegi vöröskereszt püspöki rezidencia és óvó kiegészítő kórházakban beteg katonák ápolása az összpontosítások miatt megszűnt, a fentnevezett katonai parancsnokság Nagykanizsáról átíratában nem mulasztotta el, hogy az igentisztelt elnökségnek kezelő orvos uraknak, mint a nagyrabecsült önkéntes ápolóhölgyeknek, hosszú időn át egészen önzellenül tanúsított a legnemesebb érzés által vezetett közreműködéséért a legmagasabb szolgálat és az ottan ápolást lelő több száz hősi katoná nevében hálás köszönetemet nyilvánítsam. Önzellen működésük és fáradozásuk legszebb jutalma a tudat hogy kimondhatatlan sok jót tettek azokkal kik mindnyájunkért küzdöttek. Nagykanizsa 1916 május 3. Kitűnő tisztelettel: A nagykanizsai cs. kir. tart. kórház parancsnoksága.

— **Kárpáti ünnepek.** A most dúló háborúnak egyik örökemlékü csatája tartotta vissza a tömérdek sereggel hazánk földjére benyomult oroszokat attól, hogy pusztító rombolással vonuljanak végig hazánkon. Ez a mérhetetlen szenvedés, mely a Kárpátok bércei közt meghuzódó honfitársainkat az ellenség pusztítása nyomán érte, kik az ő pusztulásuk árán menekültek meg az ellenség dulasától, a legnagyobb hálát es könyörületességet ébresztette fel. A társadalom minden rétege iparkodik az ellenségtől feldult vidék nyomorúságán segíteni. A miniszter rendelete folytán május 1-én az ország összes iskolái ünnepek keretében gyűlést rendeztek, hogy az összegyűlt fillérek megteremtsék a Kárpátokban az új magyar falvakat. — A helybeli iskolák szintén megünnepelték e napot.

Az állami reáliskola f. hó 1-én d. e. 10 órakor tartott Kárpát-ünnepet. Prácer László IV. oszt. tanuló, Farkas Imre a Kárpátok őre c. költeményét szavalta, azután az igaz

gató emlékezett meg a kárpátok jelentőségéről, a magyar katonák vitézi erényeiről példákat hozva fel, majd felemlítette, hogy az intézet tanulói közül többen küzdöttek a Kárpátokban, többen hősi halált haltak s azzal bizonyosságot tettek arról, hogy a magyar iskolákat s köztük a mieinket is a hazaszeretet tiszta levegője hatja át. Wirth László IV. oszt. tanuló a »Szózat«-ot szavalta; az ünnepet a Hymnus eléneklése zárt be. A kárpáti falvak javára 140 korona gyűlt össze.

Az áll. s. közs. polg. leányiskola fényes programmal kapcsolatosan tartotta meg a május 1-ét. Cserny Mariska igazgató szívből jövő, megasszárnyalási beszédében emlékezett meg e nap nagy fontosságáról, méltatta a mi hű Kárpátunk bérceit, melyek soha el nem hagytak bennünket. A kis leánykák zongorajátéka, ének, szavaltatai után megtörtént a kézimunkák kisorsolása. Az igazgató záró szavai után e fényes ünnepély véget ért.

Az ipariskola vasárnap 30-án tartotta meg a Kárpáti napot, hol Bánfi Alajos igazgató és Éles Károly igazgató tanító méltatta e nap jelentőségét. Az inasok közül többen szavaltak. Az inasok egymás között meglepő gyűjtést rendeltek.

— **A burgonyaszállításokhoz nem kell miniszteri engedély.** Az élelmi szerek közül a burgonya szállítása eddig csak úgy volt lehetséges hogy a hatóságnál előterjesztett kérelmet távirati úton továbbították a földmivelésügyi miniszteriumhoz s a miniszterium engedélye alapján volt csak a helyi hatóság abban a helyzetben, hogy a szállítási igazolványt kiadja. A földmivelésügyi miniszter most elrendelte, hogy a jövőben kisebb mennyiségű burgonya elszállításának engedélyezéséért nem kell a miniszterhez fordulni, hanem maga a hatóság közvetlenül intézkedhetik, mégis azzal a megszorítással, hogy az elszállításra engedélyezett burgonya a 6 métermázsat meg nem haladhatja.

— **Négylábú kacsa.** A világháborus idő még ilyen csudát is mutat fel. Helyben egy vendéglősnének udvarán látta meg az Isten napját egy kis sárga pihés kacsa fiók és négy kifejlett lábbal jött erre a csúf világra. Asszonya nem nézhette a csudát és rögtön leoperálta a két felesleges lábat róla. Most két lábbal sétál, úgy mint többi társai. Pedig kár volt, lett volna egy szenzációs négylábú kacsa, mert így még azt hihetik, hogy ez a mi húrunk — kacsa!

— **Szabolics Stefánia polg. isk. Tanító gyűjtése a kárpáti falvakra.** A sümegi izr. Jót. Nőegyesület 10 K. Laskay Boriska, Káptalanitón gyűjtőívén 12 K 20 f. Gaal Iona polg. isk. III. o. t. gyűjtőívén 10 K Czinsek István muraszardahelyi áll. isk. igazgató gyűjtése 9 K Domonkos Anna és Panczer Róza polg. isk. magántanulók gyűjtése Gyömrőn 8 K 28 f. Silte Lajos tanító Istimér, gyűjtőívén 5 K 8 f. összesen 54 K 6 fillér.

— **Deák-otthon, fuinternátus Szombathelyen.** Ezen állami felügyelet alatt álló intézetben a vidéki tanulók kellemes otthont találnak teljes ellátással, állandó fegyelmi s tanulmányi felügyelettel. Tessék tájékoztatni kéri, azaz személyesen érdeklődni. (Községi utca 46).

— **Katonaság és rendőrség.** A katonákat, gondosan kioktatják afelől, hogy minden felszólításnak, melyet az állam és a városok közbiztonsági közegei szolgálati hatáskörükben hozzájuk intéznek, engedelmeskedni tartoznak. Ezek a közegek jogosítva vannak katonai személyeket letartóztatni, valamint tetleges ellenállásuk esetén velük szemben fegyverüket használni. A katonáknak köteleességük — a szabályok értelmében — közbiztonsági közegeket súlyos kötelelességeik teljesítése közben támogatni. Az öröknek, járóöröknek és őrségeknek rendőri közegeket semmi körülmények között nem szabad letartóztatniok.

— **Múzeumi szolgál.** Az állami Darnay múzeum szolgál állása megürült. Elfoglalható május 15-én. Jelentkezhetnek az ajánlkozók

naponként az igazgatói irodában délután 1-től 2-ig. Az állás szabad lakás fűtés havi fizetésen kívül számot tevő mellék jövedelemmel jár. Megfelelő állás munkabíró nyugalmazott házaspárnak gyermektelen idősebb iparosnak ki mellette folytathatja mesterségét. Esetleg asszony is pájzhat akinek nagyobb fia segédkezhetne.

— **Hetenként egyszer husz? A Tiszántul című újság értesülése szerint gazdakörök-ből közbejártak a kormánynál, hogy az állatállomány kiméltése szempontjából szaporítsák meg a husztalan napokat. A válasz alapján valószínűnek tartják, hogy az állatok vágását polgári célokra korlátozzák s a lakosság hetenként csak egyszer juthat husételhez. Hogy a Tiszántul értesülése megfelel-e mindennek a valóságnak, — nem lehet megállapítani. Annyi azonban tény hogy a kormány komolyan foglalkozik a husztalan napok számának megszorításával.**

— **Sejteni, kifürkészni nem lehet biztosan, hogy mily számú sorsjegyek lesznek kisorsolva az új, május 24-én kezdődő osztálysorsjátékban, de szerencséséjét kipróbálni nagyon ajánlatos mindenkinek és ezért rendelkezjen egy szerencse-számmal *Gorzó és Társa* ismert bankházában Budapest, Koronaherceg-utca 11. Számos ember lett gazdag egy sorsjegy által. Hivatalos árak: nyolcad 1 K 50 fill. negyed 3 — K fél 6 — K egész 12 — K. Szerencse fel!**

— **Utolsó tánc.** Az Apollo mai szenzációja az *Utolsó tánc* című mozi dráma. A kiégetítő műsorból kiemelendő *Az ő katonája* 2 felvonásos vígjáték. *Grenobel* című természeti felvétel.

Jövő hét újdonság *Judás* című dráma, mérsékelttel felemelt helyárrakkal.

— **Fecskék ezidén is visszatértek.** Az utóbbi időben a napilapokban több ízben különféle képpen kommentált hírek jelentek meg a fecskék idej elmaradásáról. Ezekkel a hírekkel szemben most komoly félhivatalos forrásból közlik a Magyar Királyi Ornithológiai Központ ama megállapítását, hogy fecskék ezidén is visszatértek hozzánk, még pedig a korai kiavazodásnak megfelelően jóval korábban, mint máskor. A később bealott hideg időjárás a zöm megérkezését késleltette s a már megérkezettek egy részét is sietős visszavonulásra készítette, ezért a fecskék rendes megérkezési idejében kevés fecske volt látható. Ez a hiány Budapesten még inkább feltűnt, mert különösen a helterfúten csak kevés fecske fészkel s ez a tény kellett hette a kissé felületes megfigyelőben azt a hiedelmet, hogy az idej a fecskék nem térnek vissza hozzánk.

— **Fokozódik a Balaton áradása.** A Balatonvidék veszedelme egyre fokozódik. A tó medre egyre szélesül, a hullámok mind nagyobb területet hódítanak el a partoktól. A legtöbb villának már nemcsak a kertje, hanem a fala is vízben áll. A somogyi oldal kies kis fenyveseit fél—1 méteres víz ostromolja s a gyönyörű fákat a pusztulástól megmenteni már nem is lehet. Sok villatulajdonos csak úgy tudta eddig elkerülni a veszedelmet, telkét nyugtáttal vétette körül. Több száz ilyen kis töltést lehet most látni a Balaton partján. Azonban a töltés részben költséges, részben nem is állja sokáig a hullámok ostromát. Legjobb ideje tehát, hogy a kormány dr. sipeki *Balás Béla* főispán, kormánybiztos erélyes kezébe tette le a Balatonvidék sorsát. A főispán, amint értesülünk, radikálisan, a bürokratikus formák kiküszöbölésével fogja megoldani a balatoni kérdést. Szakértők kíséretében be fogja utazni a Balaton és Sió mentét s tapasztalatai alapján sürgős javaslatot fog tenni az irányban, hogy miként lehet és kell az áradást megszüntetni s a Balatont régi medrébe visszakényszeríteni. A javaslat alig lehet más, mint a Balaton—Mura-csatorna sürgős kiépítése.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

„ATLAS” ASBESTCEMENTPALA

versenyen kívül legkitünőbb
minőségű tetőfedő anyag.

Azonnali szállításra
minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

„ATLAS”
Asbestcementpalagyár Részv.-Társ.

Sürgőnycim: Palatlas Budapest.

Telefon: 179-60.

Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6/a. Gyár Budafok.

Nagyobb családi ház

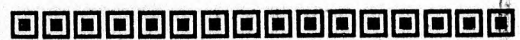
istállóval, mellékhelyiségekkel Sümegen, f. évi július 1-ére kiadó.
Felvilágosítást az alsófakosi gazdaság intézője (posta Hahót) ad.

PAPIR szalvéták

fehér és színes
100 darab K 1.50-tól
K 3.50-ig.

Kapható: Horvát Gábor
papirkereskedésében Sümegen.

A jövő hét szenzációja

JUDÁS

dráma 3 felvonásban.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.